

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 404/08-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť P. A., B., zastúpeného advokátom JUDr. L. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 81/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. A. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. októbra 2008 doručená sťažnosť P. A. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 81/2008.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol: „Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 01. 07. 2008 sp. zn. 4 T 81/2008 som bol uznaný vinným z prečinu podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. Za to som bol odsúdený podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. I/, § 37 písm. m/ Trestného zákona a § 41 ods. 1, § 42 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Súčasne bol zrušený výrok o treste Trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6 T 50/2007 zo dňa 13. 06. 2007, právoplatný dňa 29. 06. 2007, ktorým mi bol uložený podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ a iné Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Zároveň som bol v zmysle § 287 ods. 1 Trestného poriadku zaviazaný k náhrade škody poškodenej spoločnosti H., a. s... vo výške 32.616,- Sk.

Proti tomuto trestnému rozkazu som podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho obhajcu dňa 23. 07. 2008 odpor do výroku o vine a treste. Plnú moc som mu udelil dňa 23. 07. 2008 ako to aj z nej vyplýva. Avšak z dôvodu pochybenia zo strany sekretariátu nebola pripojená a zaslaná spolu s odporom. Na to bolo mne ako aj môjmu obhajcovi zaslané prísom stanovisko súdu, v ktorom konštatoval, že trestný rozkaz sp. zn. 4 T 81/2008 zo dňa 01. 07. 2008 nadobudol právoplatnosť dňa 26. 07. 2008. Uvedené súd zdôvodnil skutočnosťou, že odpor nebol podaný oprávnenou osobou v zmysle § 355 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko nebol podaný mnou, ale JUDr. L. K., ktorého som síce ja osobne na to splnomocnil, ale súd takúto plnú moc neakceptoval z dôvodu, že v spise nebola v tej dobe založená a tiež z dôvodu, že mu nebol Trestný rozkaz doručený.

Na to som dňa 12. 09. 2008 prostredníctvom svojho obhajcu odpovedal v tom zmysle, že sa so stanoviskom súdu nestotožňujeme, nakoľko sme toho názoru, že obžalovaný si môže v ktoromkoľvek štádiu trestného konania zvoliť na zastupovanie obhajcu, ktorý je

oprávnený vykonávať všetky úkony v zmysle udelenie plnej moci. Podstatnou skutočnosťou je udelenie plnej moci, ktorá je datovaná na 23. 07. 2008, v tomto smere nie je podstatné, že bola súdu doručená oneskorene, nakoľko sa tak stalo z dôvodu pochybenia sekretariátu. Od udelenia plnej moci môže obhajca robiť v mene obvineného všetky úkony vrátane podávania opravných prostriedkov vid' § 39 Trestného poriadku a § 44 ods. 1, 2 Trestného poriadku. V dôsledku takéhoto pochybenia zo strany sekretariátu som bol súdom zbavený môjho zákonného práva na obhajobu a tým aj práva zvoliť si obhajcu.

V takomto konaní súdu vidím hrubé porušenie zákona v tom smere, že súd nerešpektoval udelenie plnej moci JUDr. L. K., z ktorej originálu je zrejmé, že som si ho zvolil včas, pred tým než bol podaný odpor a teda nebol osobou neoprávnenou tak ako to uviedol súd vo svojom stanovisku. Plná moc bola zaslaná dodatočne s ospravedlnením a s vysvetlením prečo nebola zaslaná spolu s odporom, a preto mal súd na túto situáciu prihliadnúť, nakoľko z tohto je zrejmé, že som si riadne zvolil svojho obhajcu, a teda odpor bol podaný v zákonnej lehote a oprávnenou osobou. (...)

Vzhľadom na vyššie uvedené poukazujem na skutočnosť, že napadnuté stanovisko Okresného súdu Bratislava V zo dňa 28. 08. 2008, sp. zn. 4 T 81/2008 bolo môjmu obhajcovi doručené dňa 08. 09. 2008 a teda je zachovaná vyššie spomínaná dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti. Taktiež podotýkam, že proti takémuto stanovisku Okresného súdu Bratislava V nie je už prípustná sťažnosť podľa Trestného poriadku, resp. iný opravný prostriedok a tiež neexistuje žiadny iný právny prostriedok na ochranu mojich základných práv a slobôd poskytovaný slovenským právnym poriadkom, a na ktorý by som bol oprávnený.

Rovnako považujem za dôležité zdôrazniť skutočnosť, že ja som využil všetky opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mi zákon na ochranu mojich práv alebo slobôd účinne poskytuje, t. j. podaný odpor prostredníctvom svojho obhajcu zo dňa 23. 07. 2008. Iba konaním súdu, ktorý neuznal dodatočne zaslanú plnú moc ako relevantnú, napriek tomu, že z jej originálu bolo zreteľné kedy bola uložená, som bol pozbavený svojho zákonného práva na obhajobu.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že:
„1. Okresný súd Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 81/2008 zo dňa 28. 08. 2008 porušil základné práva P. A. zaručené v čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy SR ako aj jeho právo zaručené v čl. 6 ods. 3 písm. a/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd SR vyslovuje nezákonnosť celého doterajšieho postupu Okresného súdu Bratislava V, ktorý nevzal do úvahy odpor podaný zvoleným obhajcom a nariaďuje Okresnému súdu Bratislava uvedený trestný rozkaz zrušiť a vytyčiť hlavné pojednávanie.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 142 ods. 1 prvej vety ústavy súdy rozhodujú o občianskoprávných a trestných veciach.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej predmetom je namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) dohovoru postupom okresného súdu v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 4 T 81/2008. Porušenie svojich práv vidí najmä v tom, že okresný súd vyznačil právoplatnosť trestného rozkazu sp. zn. 4 T 81/2008 z 1. júla 2008 napriek tomu, že jeho obhajca v konaní, ktorého riadne splnomocnil 23. júla 2008, podal odpor v zákonnej lehote (25. júla 2008).

Okresný súd vyznačenie právoplatnosti trestného rozkazu (26. júl 2008) odôvodňoval v trestnom konaní najmä tou skutočnosťou, že odpor bol podaný neoprávnenou osobou, pretože plná moc pre jeho obhajcu z 23. júla 2008 bola doručená okresnému súdu až 31. júla 2008.

Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu zistil, že 16. októbra 2008 podal sťažovateľ proti nezákonnému postupu okresného súdu dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že v konaní pred okresným súdom bolo porušené jeho základné právo na obhajobu, čím je daný dôvod na postup podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a žiadal, aby dovolací súd zrušil jeho rozhodnutie sp. zn. 4 T 81/2008 z 1. júla 2008.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ

môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. III. ÚS 207/04, I. ÚS 34/05, I. ÚS 127/05).

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená.

Podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak
c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Platná právna úprava trestného konania teda v súčasnosti umožňuje sťažovateľovi v ďalšom priebehu trestného konania v rámci uplatnenia práva na obhajobu právne účinným spôsobom namietat' porušenie svojich základných práv a slobôd garantovaných ústavou pred všeobecnými súdmi.

Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je tiež ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04). Uvedený princíp sa nepochybne týka prípadov, v ktorých sa sťažovatelia ako účastníci súdneho konania môžu domáhať ochrany svojich základných práv alebo slobôd, k porušeniu ktorých malo dôjsť pochybením vo veci konajúceho súdu využitím opravných prostriedkov, ktoré im na tento účel dáva k dispozícii zákon (v danom prípade Trestný poriadok).

Keďže o dovolaní sťažovateľa je v súčasnosti oprávnený a povinný rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd a sťažovateľ mal (resp. ešte má) v systéme všeobecného súdnictva k dispozícii účinné prostriedky na dosiahnutie ochrany svojich práv, jeho sťažnosť bola odmietnutá podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Nedostatok právomoci ústavného súdu na rozhodnutie o tejto sťažnosti nie je možné odstrániť. Preto bolo už bez právneho významu vyzvať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho sťažnosti [nesprávne označenie práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) dohovoru].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2008